

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **73389** (13) **U**
(51) МПК (2012.01)
A01C 21/00
A01G 7/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2012 01965	(72) Винахідник(и): Антонець Семен Свиридонович (UA), Поспелов Сергій Вікторович (UA), Самородов Віктор Миколайович (UA), Антонець Антоніна Семенівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 21.02.2012	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.09.2012	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.09.2012, Бюл.№ 18	(73) Власник(и): Антонець Антоніна Семенівна, вул. Леніна, 18, с. Михайлики, Шишацький р-н., Полтавська обл., 38001 (UA)

(54) СПОСІБ СТВОРЕННЯ СИДЕРАЛЬНОГО ПАРУ В СИСТЕМІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

(57) Реферат:

Спосіб створення сидерального пару в системі органічного землеробства включає вирощування просапних культур. Потім здійснюють передпосівний обробіток ґрунту. Після цього сіють та вирощують вико-вівсяну суміш з подальшим зароблянням зеленої маси у ґрунт. Перед сівбою вико-вівсяної сумішки проводять боронування.

UA 73389 U

Корисна модель належить до сільського господарства і може знайти застосування в органічній, біологічній, біодинамічній системах землеробства, а також зональних системах землеробства, рослинництві, селекції і насінництві.

Відомий спосіб створення сидерального пару, коли на полі після вирощування просапних культур, особливо соняшника, висівають і вирощують вико-вівсяну суміш, в подальшому надземну масу подрібнюють і заробляють у ґрунт (див. Поспелов С., Самородов В. Сидерація: восстанавливаем почву, улучшаем будущий урожай // Зерно. - 2011, № 1. - С. 16-22.).

Досвід впровадження і використання зелених добрив в ПП "Агроєкологія" свідчить, що незважаючи на ефективність даного способу, можна підвищити продуктивність сидеральних культур.

Задача корисної моделі - підвищення надходження у ґрунт органічної маси.

Поставлена задача вирішується за рахунок того, що перед сівбою вико-вівсяної сумішки проводять боронування.

Одним із провідних елементів ведення органічного землеробства є поповнення ґрунту органічною речовиною за рахунок внесення гною, вирощування бобових трав і сидеральних культур, ефективного повернення в ґрунт рослинних решток (див. Відтворення родючості ґрунтів у ґрунтозахисному землеробстві: Наукова монографія/ Шикун М.К., Антоненко С.С., Андрієнко В.О. та ін./ За ред. Шикун М.К. - К.: Оранта, 1998. - 680 с). З огляду на це, важливим важелем відновлення і поповнення ґрунту органічною речовиною є широке застосування сидеральних культур, однією з яких є вико-вівсяна сумішка.

Багаторічний досвід господарювання на засадах органічного землеробства в ПП "Агроєкологія" Шишацького району Полтавської області свідчить, що вико-овес є високоефективною сидеральною культурою, але технологія її застосування може змінюватися залежно від попередників.

Вика стосується високопродуктивних скоростиглих бобових культур і завдяки цьому широко використовується для сидерації. Надземна маса вики містить значну кількість азотистих речовин, завдяки чому вона швидко мінералізується у ґрунті. Крім того, вика здатна фіксувати атмосферний азот, що сприяє накопиченню його у ґрунті. Овес у суміші з викою традиційно вирощують на зелений корм, сіно, сінаж, а також як сидеральні культури. Вико-вівсяна сумішка високоврожайна, легко подрібнюється і ефективно заробляється в ґрунт. Збалансована кількість азотистих і вуглецевих сполук у надземній масі позитивно впливає на накопичення гумусових сполук при розкладанні у ґрунті.

Після вирощування соняшнику у ґрунті залишається значна кількість падалиці, яка на наступний рік здатна проростати. При традиційних технологіях весною проводять заходи, які максимально знижують кількість падаличного соняшнику в посівах наступної культури.

Коли створюється сидеральний пар після соняшнику, то проростання падаличного соняшнику є бажаним явищем, яке необхідно максимально використовувати.

В таблиці наведені дані, з яких можна зробити висновок, що продуктивність вико-вівсяної сумішки разом із соняшником значно перевищує урожайність самої сумішки. За рахунок цього в 2009 році було отримано 355 ц/га, а в 2010 році - 290 ц/га сирової рослинної маси. Таким чином, при застосуванні пропонованого способу у ґрунт надходило на 105-140 ц/га більше свіжої органіки порівняно із найближчим аналогом.

Надходження надземної маси у ґрунт залежно від сидерального пару

Сидеральний пар:	Надходження у ґрунт надземної маси, ц/га	
	2009 р.	2010 р.
Вико-овес (найближчий аналог)	215	185
Вико-овес + падалиця соняшника	355	290

Спосіб виконується наступним чином. На полі, де в минулому році вирощували соняшник і яке відводиться під сидерацію, весною проводять боронування. Після цього за рекомендованою агротехнікою висівають вико-вівсяну сумішку. В фазу цвітіння надземну масу сумішки прикочують, подрібнюють і заробляють у ґрунт.

Приклад

В 2009 році в ПП "Агроєкологія" Шишацького району Полтавської області на полі площею 100 га висівали соняшник. На наступний рік на площі 40 га висівали вико-вівсяну сумішку за традиційною технологією, за прототипом. На площі 60 га весною проводили боронування, після чого висівали вико-вівсяну сумішку. При створенні сидерального пару за пропонованим способом, разом із вико-вівсом сховався падаличний соняшник. В обох дослідках заробляння у

ґрунт надземної маси проводили у фазу цвітіння. Облік урожаю свідчить, що за прототипом у ґрунт надходило 180 ц/га зеленого добрива, а при сидерації пропонованим способом 325 ц/га, що свідчить про переваги способу, що заявляється.

5

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб створення сидерального пару в системі органічного землеробства після вирощування просапних культур, наприклад соняшника, який включає передпосівний обробіток ґрунту, сівбу і вирощування вико-вівсяної сумішки з подальшим зароблянням зеленої маси у ґрунт, який

10

відрізняється тим, що перед сівбою вико-вівсяної сумішки проводять боронування.

Комп'ютерна верстка Д. Шеверун

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601